

Plafond- en wandmonteur

Beroepscompetentieprofiel vanaf 2026

Inhoudsopgave

Colofon.....	3
Brondocumenten.....	3
1. Algemene informatie over het beroep	4
1.1 Mogelijke functiebenamingen.....	4
1.2 Beschrijving van het beroep	4
1.3 Loopbaanperspectief.....	6
1.4 Trends en innovaties	7

Colofon

Ontwikkeld door	Savantis in samenwerking met het bedrijfsleven
In opdracht van	Stichting Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB)
Verantwoording	Vastgesteld door: Op: Te:

Brondocumenten

- BCP Plafond- en wandmonteur 2010
- Kwalificatiedossier Plafond- en wandmonteur 2015
- Trends en ontwikkelingen in de afbouw 2018 – 2023 (EIB)
- Sectoranalyse afbouw (EIB)
- Branche Monitor Afbouw-2025 (Buildsight)

1. Algemene informatie over het beroep

In dit hoofdstuk wordt het beroep nader omschreven.

1.1 Mogelijke functiebenamingen

De volgende functiebenamingen zijn mogelijk:

- Plafond- en wandmonteur
- Wand- en plafondmonteur
- Monteur systeemplafonds
- Monteur metal stud wanden en plafonds
- Monteur demontabele wanden
- Afbouwmonteur
- Afbouwtimmerman

1.2 Beschrijving van het beroep

Werkomgeving	De plafond- en wandmonteur is veelal in loondienst of als zelfstandige werkzaam binnen de plafond- en wandsector ('droge afbouw') in de afbouwbedrijfstak. Hij monteert, afhankelijk van het bedrijf waar hij werkt, systeemplafonds, vaste wanden en plafonds of demontabele wanden. De plafond- en wandmonteur werkt voor diverse klanten/opdrachtgevers, voornamelijk binnen de utiliteitsbouw en/of woningbouw (zowel nieuwbouw als onderhoud/renovatie). De plafond- en wandmonteur werkt zowel individueel als in kleine of grotere teams. Hij heeft niet alleen te maken met zijn leidinggevende en collega's, maar ook met onderaannemers, de opdrachtgever/klant, de uitvoerder, medewerkers uit andere disciplines (of mensen die andere talen spreken) en bewoners/gebruikers. Dit is afhankelijk van de werkomstandigheden (nieuwbouw, groot of klein project, utiliteit of woningbouw).
Typerende beroepshouding	De plafond- en wandmonteur is klantgericht. Hij vertegenwoordigt zijn bedrijf op goede wijze. Hij past goede omgangsvormen toe en kan zich verplaatsen in de wensen van de klant/opdrachtgever en hier rekening mee houden binnen zijn eigen werkzaamheden. Bovendien is hij in staat om de klant/opdrachtgever (beperkt) te adviseren. Als onderdeel van een team kan de plafond- en wandmonteur goed samenwerken met zijn collega's en leidinggevende. Ook komt hij in contact met opdrachtgevers, uitvoerders of klanten. Al deze mensen moet hij op een juiste wijze te woord staan. De plafond- en wandmonteur is kwaliteit-, resultaat- en oplossingsgericht. Hij richt zich op het behalen van de afgesproken kwaliteit. Hij kan daarbij onder tijdsdruk werken. Hij is in staat om flexibel om te gaan met onvoorziene omstandigheden en eventuele problemen oplossingsgericht aan te pakken. Hij houdt bovendien nieuwe ontwikkelingen in zijn vakgebied bij en past deze toe.

	Ook houdt de plafond- en wandmonteur zich te allen tijde aan de voorgeschreven Arbo-, milieu en veiligheidsvoorschriften (o.a. veilig werken op hoogte, stofbeheersing en ergonomische hulpmiddelen).
Rol en verantwoordelijkheden	In opdracht van zijn leidinggevende/opdrachtgever voert hij zelfstandig zijn werkzaamheden uit. Bij problemen stelt hij prioriteiten en bepaalt hij of overleg met zijn leidinggevende/opdrachtgever en/of andere betrokkenen noodzakelijk is. De plafond- en wandmonteur is verantwoordelijk voor het werk dat hij aflevert. Daarnaast voert de plafond- en wandmonteur beperkte organisatorische werkzaamheden uit bij het voorbereiden van het montagewerk en het leveren van nazorg. Bij het werken in teams neemt de plafond- en wandmonteur (vaak de senior medewerker) coördinerende taken op zich. Hij is in dat geval medeverantwoordelijk voor het proces. Daarnaast is de plafond- en wandmonteur verantwoordelijk voor het creëren van een veilige werkomgeving (o.a. het veilig werken op hoogte en het inrichten van een veilige werkplek).
Complexiteit	De werkzaamheden van de plafond- en wandmonteur zijn voornamelijk uitvoerend van aard. De plafond- en wandmonteur is verantwoordelijk voor zijn eigen takenpakket, bestaande uit het toepassen van routines. De complexiteit is enerzijds beperkt door de relatief eenvoudige technische handelingen volgens verwerkingsrichtlijnen van systemen. Anderzijds is de inpassing soms complex (denk aan rekening houden met installaties, brandscheidingen, akoestiek, logistiek en afstemming). Ook moet de plafond- en wandmonteur om kunnen gaan met systemen die onderling zeer kunnen verschillen en moet hij het systeem toepassen binnen de beperkingen en mogelijkheden van de ruimte. Aan het lezen, begrijpen en uitvoeren van verwerkingsrichtlijnen worden hoge eisen gesteld. Ook moet hij kennis hebben van en inzicht hebben in de opbouw van systemen, maar deze kennis is wel beperkt in omvang en diepgang. De kennis en vaardigheden van de plafond- en wandmonteur zijn functie gebonden.
Wettelijke beroepsvereisten	Niet van toepassing
Branchevereisten	VCA

Nederlands en (moderne) vreemde talen	De plafond- en wandmonteur heeft de volgende Nederlandse taalvaardigheden: • Luisteren: nauwgezet luisteren naar instructies van zijn leidinggevende/opdrachtgever en de wensen van de klant. • Gesprekken voeren: op heldere wijze informatie uitwisselen met diverse betrokkenen (bijv. collega's, klant en leidinggevende) en deelnemen aan een (discussie tijdens) werkoverleg. • Spreken: duidelijk en compleet rapporteren over de uitgevoerde werkzaamheden. • Lezen: werkinstructies, bestekteksten en productinformatie lezen. • Schrijven: in correct Nederlands aantekeningen maken (bijvoorbeeld over afwijkingen) en formulieren invullen (bijvoorbeeld werkbriefjes en opleverstaten).
Digitale vaardigheden	De wand- en plafondmonteur heeft de volgende digitale vaardigheden nodig: • Online formulieren invullen, digitaal lezen/terugmelden (PDF-viewers, markups, foto-rapportages), vastleggen van gegevens, urenregistratie. • Gebruik digitale apparatuur (bv laser)
Rekenen	De plafond- en wandmonteur heeft de volgende rekenvaardigheden: • Getallen/hoeveelheden, maten: berekenen van benodigde hoeveelheden materialen (voor het werk, op basis van instructies, bestek en/of tekening) en verbruikte materialen (na het werk), maken van een grove tijdsplanning. • Verhoudingen: lezen/interpreteren van schaaltekeningen. • Metten en meetkunde: aflezen van meetinstrumenten, opnemen van maten in een ruimte en lezen/interpreteren van (eenvoudige) tekeningen, maken van meetkundige berekeningen t.b.v. uitzetten van maten, op maat maken en aanbrengen van onderdelen van een systeem.

1.3 Loopbaanperspectief

De plafond- en wandmonteur kan op basis van zijn ervaring en kennis doorgroeien naar leidinggevende, voorman. Ook kan hij zich naast zijn reguliere werkzaamheden specialiseren in het monteren van andere typen plafonds en wanden, of bijvoorbeeld specialist in prestatie-eisen (brand/akoestiek). Maar denk ook andere interieur gerelateerde oplossingen zoals trappen, kasten en podia. Dit kan hij doen door middel van cursussen of scholing in de beroepspraktijk.

Ook kan de plafond- en wandmonteur via de opleiding Middenkaderfunctionaris afbouw en onderhoud doorgroeien naar een middenkaderfunctie.

1.4 Trends en innovaties

Hieronder worden relevante ontwikkelingen voor het beroep beschreven. Trends en innovaties geven aan in hoeverre het beroep nog kan veranderen onder invloed van vernieuwingen. Het gaat hierbij om ontwikkelingen op de arbeidsmarkt, ontwikkelingen in wetgeving en overheidsregulering en ontwikkelingen in de beroepsuitoefening zelf (bijvoorbeeld technologische veranderingen of marktontwikkelingen in de sector).

Arbeidsmarkt	In de afbouwsector waren in 2019 ruim 20.000 werkenden actief, waarvan circa 12.000 zelfstandigen zonder personeel (zzp). Met circa 8.500 werknemers komt de flexibiliseringsgraad in de afbouw uit op bijna 60%. Hiermee is het aandeel zelfstandigen bijna twee keer zo hoog als in de bouw als geheel. (Sectoranalyse Afbouw 2021, EIB). De afbouwbranche is verdeeld in verschillende sectoren: - Stukadoren - Wand- en plafondmontage - Vloerenleggen en terrazzowerk - Blokken- en elementenstellen - Natuursteenbewerken De afbouw bestaat voornamelijk uit kleine MKB-bedrijven. De afbouw bestaat uit ong. 1400 bedrijven met personeel. Daarnaast zijn er in de afbouw 9800 zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers). (Trends en ontwikkelingen in de Afbouw 2018 – 2023, EIB). Circa 90% van de werknemers in de afbouw werkt bij een klein bedrijf, waarvan 4.000 werknemers zelfs werkt bij een bedrijf met minder dan 10 werknemers. De gemiddelde bedrijfsgrootte is met 6 werknemers in de afbouw circa twee keer zo klein als in de bouw en infra. (Sectoranalyse Afbouw 2021, EIB). In 2019 waren er 280 wand- en plafondmontage bedrijven met personeel. Tot 2026 zijn ruim 1100 nieuwe werknemers nodig in de afbouw. Wand- en plafondbedrijven halen het grootste deel van de omzet uit activiteiten voor utiliteitsgebouwen, waarvan kantoren het belangrijkste type gebouw is. (Sectoranalyse Afbouw 2021, EIB).
Wet- en regelgeving	De plafond- en wandmonteur heeft te maken met diverse wettelijke richtlijnen omtrent Arbo, milieu en veiligheid. Europese wet- en regelgeving wordt steeds belangrijker met als gevolg dat de NEN-normen hieraan aangepast zullen worden. De wetgeving is continu in beweging. De plafond- en wandmonteur moet op de hoogte blijven van wijzigingen in deze normen en richtlijnen. Vervolgens moet hij hier op eigen initiatief binnen zijn werkzaamheden rekening mee houden. Daarnaast speelt de Wet kwaliteitsborging (Wkb) (ingevoerd op januari 2024) steeds een grotere rol. Voor een wand- en plafondmonteur betekent dit dat nauwkeurige uitvoering en goede

	documentatie belangrijker worden, omdat deze bijdragen aan het verplichte opleverdossier en tussentijdse controles. Er is druk op kwaliteitsregistratie, het melden van afwijkingen en opleverinformatie. Ook is er sinds 1 januari 2024 een grote stelselwijziging doorgevoerd: de Omgevingswet vervangt tientallen eerdere wetten, en het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) vervangt het oude Bouwbesluit. Voor een wand- en plafondmonteur betekent dit strenger volgens duidelijke technische eisen werken, goed documenteren, meer aandacht voor kwaliteit en toegankelijkheid en nauwkeurig samenwerken binnen het nieuwe stelsel.
Ontwikkelingen in de beroepsuitoefening	De marktpositie van de plafond- en wandbranche verbetert door de volgende ontwikkelingen: • Design en binnenhuisarchitectuur worden steeds belangrijker. Dit vergroot de kansen op de particuliere markt. • Aangescherpte overheidseisen inzake comfort (bijv. klimaateisen), brandwerendheid, akoestiek, milieu (bijv. duurzaam bouwen) en geluidsisolatie bieden de branche kansen. • Er is een toename van toepassing van de droge afbouwmaterialen. Steeds verdergaande (door)ontwikkeling van systemen hebben ook hun uitwerking op de gebruikte materialen en werkwijzen. Dit leidt tot een verfijning van montagetechniek en productontwikkeling. Ook van invloed op het beroep is de Arbowetgeving (arbocatalogus Afbouw), waarin onder andere wordt gestreefd naar de terugdringing van de fysieke belasting m.b.t. transport, tillen, werken met glas en werken op ladders en m.b.t. het vrijkomen van kwartsstof tijdens het werk. Hierbij worden ook hulpmiddelen gebruikt, zoals een plafondplatenlift. Belangrijke bedrijfsorganisatorische ontwikkelingen hebben betrekking op een toegenomen toespitsing op kwaliteit en continue verbetering van producten en diensten. Op dit gebied vinden doorgaand nieuwe activiteiten plaats. Kwaliteitsprocedures en processen worden uitgebreid en aangepast. Digitalisering en vooral BIM worden steeds belangrijker als bron van ontwerp-, uitvoerings- en kwaliteitsinformatie, waardoor monteurs vaker digitaal moeten werken en nauwer met andere disciplines samenwerken. De wand- en plafondmonteur krijgt vaker te maken met digitale modellen waarin springen, brandwerende details, hoogtes, aansluitingen en materiaalspecificaties vooraf vastliggen. Duurzaamheid/circulariteit speelt een steeds grotere rol. De overheid stuurt op circulair in 2050 en de bouw wordt expliciet genoemd als sector waar hergebruik en duurzamere grondstoffen belangrijk zijn. Ook prefab speelt daardoor een grotere rol. In het Lente-akkoord

	wordt de beweging richting circulair en industrieel bouwen aangejaagd. Dit gebeurt ook steeds vaker bij herbestemming van kantoorpanden.
--	--